

J. C. Jacobsen: Den ærede Minister vil ikke indrømme, at man tidligere har begaaet en Feil ved at undlade at optage en saadan Bestemmelse som den af Udvalget foreslaaede i Communallovene, men vil derimod have dens Optagelse nu i det foreliggende Lovudkast betragtet som en Undtagelse. Jeg troer imidlertid, at det vilde være meget uheldigt, dersom man i det Hele vilde følge en saadan Betragtning, hvorved man aldrig kunde komme til at gjøre Begyndelsen med at indføre aldeles rigtige Principer, fordi man tidligere havde overseet dem. Engang maa Begyndelsen dog ganske vist gjøres. At den burde have været gjort tidligere, vil jeg ganske vist let kunne blive enig med den ærede Minister om, men, maa det erkjendes, at det er et rigtigt Princip, bør man dog ikke lade være nu at gjøre det gjældende, alene fordi det er glemt eller undladt ved tidligere Leiligheder. Jeg troer forøvrigt ikke, at Forholdene i Landcommunerne ere saadanne, at den samme Bestemmelse let vil faae Anvendelse der, undtagen maaffee i Amtsgommunerne, hvilke jeg tilstaaer, at jeg ikke kjender tilstrækkeligt i saa Henseende. Derimod kan jeg med den ærede Ordsjører bekræfte, at det i tidligere Tid er blevet følt i Kjøbenhavn, hvor uheldigt det var, naar nogle af Communens lønede Embedsmænd sad i Borgerrepræsentationen.

Lehmann: Jeg synes ligesom min ærede Collega i Udvalget (J. C. Jacobsen), at det eneste Argument, den ærede Indenrigsminister anførte, var det, at en Bestemmelse som den omhandlede ikke findes i de andre Communallove. Herimod frembyder der sig jo ganske vist strax den Indvending, at, hvis man ikke i Henseende til saadanne Forhold var istand til at revidere sin Anskuelse og benytte vundne Erfaringer, da vilde jo med een Lov alle andre Love være afgjorte; men jeg skal dog endnu i denne Henseende tilføie et Par Bemærkninger. Forsaavidt angaaer Landcommunallovgivningen, vil det være overmaade ubilligt i denne Henseende at lægge noget særligt Ansvar paa Landstinget; det maatte meget mere være den ærede Indenrigsminister, der var nærmest til at bære det, da det jo er Alle bekjendt, at den Sag kun i et meget indskrænket Omfang har

været Gjenstand for Behandling her i Thinget; men der lader sig iøvrigt for en saadan Forbigaaelse anføre, at lønede kommunale Bestillinger ere paa Landet, i alt Fald i Sognecommunerne, ganske forsvindende Undtagelser, og jeg tvivler ikke paa, at, dersom Spørgsmaalet var blevet opkastet, vilde man have betragtet det som en ligefrem Selvsølge, at f. Ex Amtsvæibetjenten, som jo har at gjøre med Sager, der drage betydelige pecuniaire Følger efter sig for Amtsgommunen, ikke tillige vilde kunne være Amtsrådsmedlem. Det vilde man vistnok have betragtet som en Selvsølge, og det kan meget gjerne være, at det virkelig er i den Grad blevet betragtet som en Selvsølge, at det ikke engang er blevet anset for nødvendigt at omtale det. Noget ganske lignende gjælder for Kjøbenhavn; her er der ganske vist meget ringere Taler i saa Henseende. Jeg skal imidlertid tillade mig den Bemærkning, at i den Række af Aar, hvori vi have haft med det Slags Sager at gjøre, have vi haft riig Anledning til at bemærke, at der er en Tendens, der gaar i modsat Retning af, hvad jeg anseer for et høist nødvendigt Princip, der ikke noksom kan opretholdes, hvis vor kommunale Udvikling skal stee i en reen, hæderlig og nyttig Retning, nemlig at hele den kommunale Forvaltning finder Steb uden Vedertag. Der har ikke været en eneste Sag, som vedrørte disse Forhold, uden at jo Dusstet om Vedertag er piblet frem, om det saa kun har været under den bestedne Form af et Dusstet om Befordringsgodtgjørelse eller lignende smaa Former; men Spørgsmaalet er da heller ikke nogensinde kommet frem, uden at det hver Gang er blevet udtalt, at man modsatte sig det, ikke for disse smaa Udgifters Skyld, men for at holde hele det Princip borte, at der skal gives en directe eller maafferet Løn for Arbeide i Communens Tjeneste. Det er desuden meget vigtigt at studere et Princip's Conseqventser, og man er da naturlig henviist til at søge derhen, hvor disse Conseqventser kraftigst og klarest have udviklet sig. Danmark er nu inde i en meget decideret demokratisk Udvikling, og denne har mange fortræffelige Sider og er navnlig meget stiftet til at give Folket en Kraft, som ikke anden Veie kan naaes, om den ogsaa kun naaes